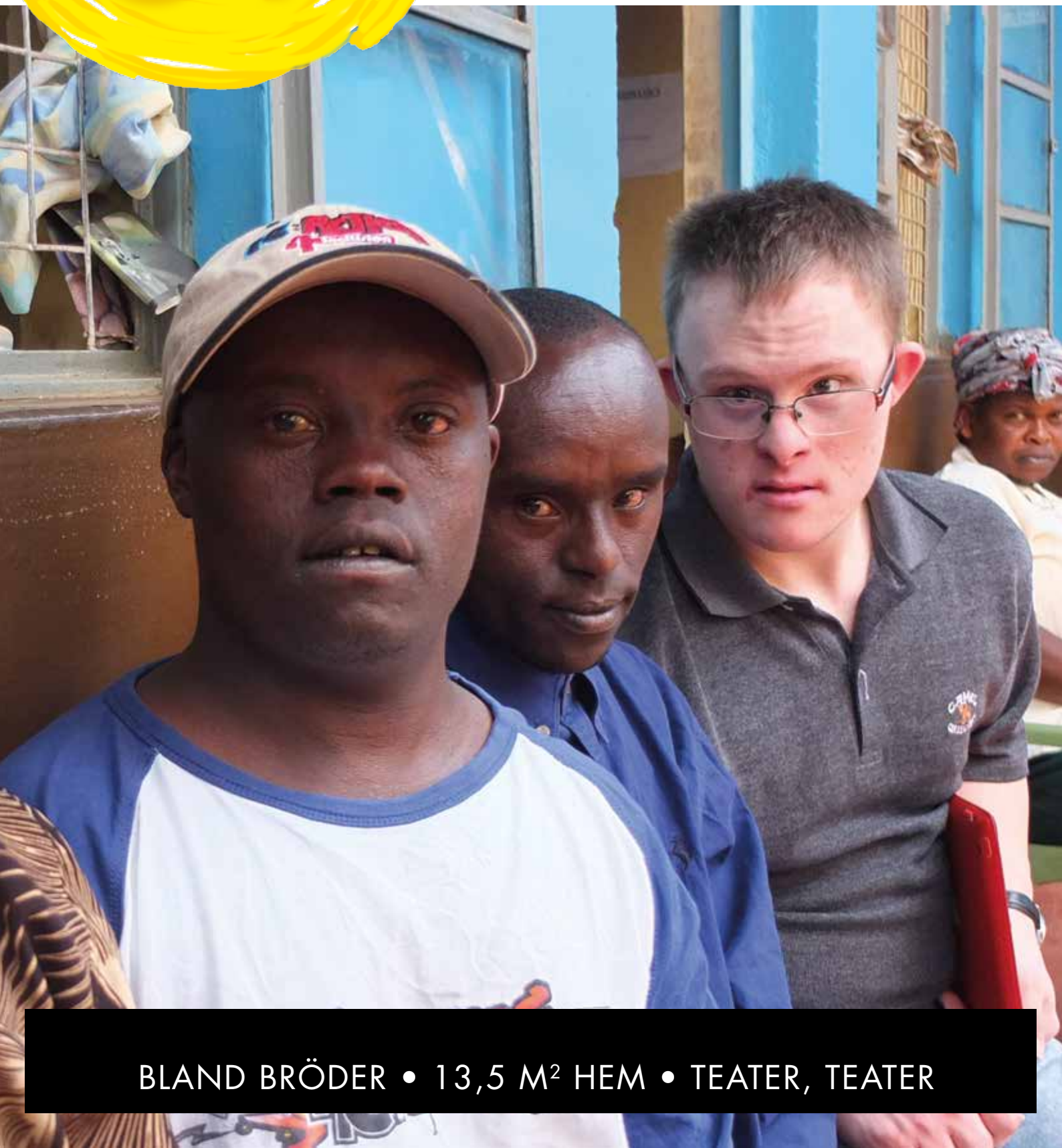

GULA PRESSEN

NUMMER 2 • MAJ 2015

MEDLEMSBLAD FÖR FDUV OCH DUV-FÖRENINGAR

BLAND BRÖDER • 13,5 M² HEM • TEATER, TEATER

innehåll

Ledare.....	3
Kalender.....	4
Frågan: Hur ändrades Kårkullas avgifter?.....	6

s. 7

Papunets bildbank på svenska.....	7
Nu finns bildbanken med över 24 000 bilder också på svenska.	

s. 9

Sivs hem är 13,5 m ²	9
Enligt dagens rekommendationer borde rullstolsburna Siv Gustafsson ha över 20 m ² personligt utrymme. Verkligheten möter inte alltid rekommendationerna.	

Helt lagligt om diskriminering.....	11
Föräldranätverk en räddningsplanka.....	12
Bland bröder i Kenya.....	14
Anhöriga på rätt väg i Kenya.....	16
Lättläst.....	18–25
Riksdagsvalet 2015.....	18

s. 19

Demokratikurs och valdebatt.....	19
Före riksdagsvalet höll Steg för Steg en kurs i val och demokrati för sina medlemmar. Politiker inspirerades också till lättläst information.	

s. 20

Kul med Cirkus Musikul.....	20
Vårens Musikul i Korsholm handlade om att få vara den man vill och med den man vill.	
Magnitude gör teater i Västnyland.....	22
Heja på Pertti Kurikan Nimipäivät.....	23
Låna lättläst från FDUV:s bibba.....	24
Skrivtävling – vinn 500 euro.....	25
Föreningsinfo.....	26
Idrottsmästerskap på Åland.....	30

GULA PRESSEN

är FDUV:s medlemstidning som berättar om aktuella och kommande evenemang, intressanta företags och senaste nytt inom branschen. Tidningen skickas till alla DUV-medlemmar.

NÄSTA NUMMER

utkommer vecka 37. Skicka material senast tisdag 18 augusti.

RESPONS OCH MATERIAL

till gulapressen@fduv.fi eller per post till Gula Pressen | FDUV Nordenskiöldsgatan 18 A 00250 Helsingfors

UTGIVARE

FDUV Nordenskiöldsgatan 18 A 00250 Helsingfors tfn (09) 434 23 60

ANSVARIG UTGIVARE

Lisbeth Hemgård lisbeth.hemgard@fduv.fi

REDAKTIONSSSEKRETERARE

Laura Rahka laura.rahka@fduv.fi

REDAKTÖR

Solveig Arle / LL-Center solveig.arle@fduv.fi

LAYOUT

Laura Rahka

PÄRMBILD:

Erik Weyand med vänner i Kenya. Foto: Laura Rahka

ADRESSFÖRÄNDRINGAR

FDUV Nordenskiöldsgatan 18 A 00250 Helsingfors tfn (09) 434 23 60 e-post: fduv@fduv.fi

UPPLAGA

2 600

TRYCKERI

Fram Vasa 2015

Finska folket har nyligen valt ny riksdag och processen med att bilda regering är på gång.

I FDUV funderar vi mycket över hur den kommande regeringen ser ut och på vilket sätt det kommer att påverka vår målgrupp. Det är många viktiga förändringar som nu ska verkställas. För FDUV:s del är det viktigt att se hur det går med vårdreformen och den nya handikapp-lagstiftningen. Det är verkligen intressant att se om den kommande regeringen är mer handlingskraftig än den tidigare, Finland behöver nu få klarhet i hur vi bygger upp vår social- och hälsovård.

I Gula Pressen berättar vi om bland annat vår rapportresa till Kenya (s. 14-17). FDUV har sedan 1986 haft utvecklingssamarbete med Kenya. Under de senaste tio åren har vi samarbetat med en systerorganisation KAIH, Kenya Association of Intellectually Handicapped. Jag har tidigare besökt Kenya tillsammans med Christina Mannfolk, aktiv i DUV i Vasanejden och föräldrarådgivare. Denna gång var vi en större grupp, och vi hade första gången med representanter för Steg för Steg, Erik Weyand från Åland och hans handledare Carl Lindgren. Dessutom deltog en representant från Samverkan inom funktionsnedsättning (tidigare Fidida), verksamhetsledaren Anja Malm. Vi träffade både grupper med ungdomar som har utvecklingsstörning och anhöriga i olika regioner.

För mig var det intressant att höra synpunkter på det samarbete som gjorts och hur det borde utvecklas. Min egen uppfattning är att det fortfarande är oerhört viktigt att kunna dela gemensamma erfarenheter, läs gärna om Erik Weyands upplevelser då han träffade sina kamrater i Kenya (s. 14). Men också anhöriga vill dela sina erfarenheter. Många grupper vi träffade ville ha kontakt med grupper i Finland så jag önskar att våra DUV-föreningar vill anmäla intresse för att ha kontakt med olika föräldragrupper, kanske via brev eller via Skype, allt är ju möjligt i dag (s. 17).

Punkbandet Pertti Kurikan Nimipäivät representerar Finland i årets Eurovision Song Contest. Bildkonst, musik och teater är ofta en verksamhet som öppnar nya dörrar. Via kulturupplevelser kan människor bli intresserade av hur personer med utvecklingsstörning har det och få en förändrad människosyn. Det blir spännande att se hur det går för Pertti Kurikan Nimipäivät. I våra egna led finns också många teater- och musikgrupper, läs och njut av det som bjuds (s. 20-23).

LISBETH HEMGÅRD

KALENDER

KLUBBAR, TRÄFFAR

OCH FLER KURSER PÅ: WWW.FDUV.FI/KALENDER

Maj

23–24.5 Världen i byn, Helsingfors

Kom och träffa Steg för Stegs erfarenhetstalare på festivalen Världen i byn. Steg för Steg och stödpersonerverksamheten 4bt har ett gemensamt bord i tältet i Kajsaniemiparken i Helsingfors.

Juni

2.6 Föräldraträff, Fagerö, Sydösterbotten

Välkommen på föräldraträff i Fagerö kl. 18. Vi äter tillsammans i restaurangen Sea Side. Anmälningar senast 27.5: tina.holms@fduv.fi, 040 567 92 57.

3.6 Syskonpicknick, Vasa

Har du ett syskon med funktionsnedsättning? Kom med på picknick och träffa andra syskon. Träff utanför FDUV:s kansli i Vasa kl. 17.30. Vi går tillsammans ner till Fiskarstranden, har picknick och spelar kubb. Anmälning senast den 29 maj till tina.holms@fduv.fi, 040 567 92 57.

September

4–5.9 Idrottsdagar på Åland

Kom med på årets idrottsdagar till vackra Mariehamn! DUV på Åland står som arrangör. OBS! Anmälningar senast 31.5. Kolla sidan 31 eller duv.ax/idrottsdagar för mera information.

Buss från Österbotten till Idrottsdagar 2015

Om det finns tillräckligt med intresse för samåkning från Österbotten, ordnar FDUV en gemensam buss. Anmälningar senast den 31 maj till Tina Holms, tina.holms@fduv.fi, 040 567 92 57.

Oktober

26.9 Familjedag i Korsholm kl. 10–16

Tvåspråkig familjedag med inom- och utomhusaktiviteter för barn och vuxna på Österhankmo lägergård. Mera information i nästa nummer.

3.10 Dansgala på Norrvalla kl. 17.30–21.30

Vänskapskort gäller på höstens traditionella dansgala. Inträde: 10 euro. Frågor kring skjuts? Kontakta DUV i Vasanejdens verksamhetsledare Christina Mannfolk, vasanejden@duv.fi, 040 543 45 56.

7–10.10 Catwalk Camp, Pargas

Catwalk Camp är en metod för att öka självkänslan hos unga med funktionsnedsättningar, med catwalking som redskap. Genom Catwalk Camp får man verktyg för att stärka sin självkänsla – för livet. Mera info i nästa nummer och på aboland.duv.fi.

10.10 Teaterbesök på Wasa teater kl. 14

Välkommen med på föreställningen Den besynnerliga händelsen med hunden om natten! Pjäsen handlar om Christopher som har autism och om hur han lär sig om omvärlden, sig själv och sin familj. Också hans närmaste påverkas och förändras. Pris 23 euro. Intresseanmälningar senast 5 juni till Tina Holms, tina.holms@fduv.fi, 040 567 92 57. Finns det intresse kan FDUV ordna bussar från norra och södra Österbotten.

TYCK TILL

Enkät om service och stöd

Vilken service och vilket stöd är viktigast för dig och din familj? Saknar du någon serviceform? Hur vill du kunna påverka planeringen och på vilket sätt din service förverkligas?

Som bäst pågår både en förnyelse av handikapp- lagstiftningen och planeringen av hur det nationella boendeprogrammet ska fortsätta. Därför samlar FDUV nu material kring vilka frågor som är viktigast för våra medlemmar. Om du svarar på vår enkät, kan du vara med och påverka vilka frågor vi lyfter fram.

Enkäten finns på webbsidan:
www.fduv.fi/serviceenkät

Läsarundersökning

Vad tycker du om Gula Pressen? Läser du den varje gång från pärm till pärm eller lägger du den direkt i returpapperskorgen? Gillar du att läsa längre artiklar eller vill du hellre ha mera lättläst material? Vad tycker du om tidningens namn, Gula Pressen? Kunde tidningen heta något annat?

Svara på vår enkät och delta i utlottningen av 4 x 2 biobiljetter. Enkäten finns på webbsidan
www.fduv.fi/lasarundersokning.

Lägersommar – hur trivdes du?

Är du på väg på läger i sommar? Då hoppas vi att du trivs! Glöm inte att berätta vad du tyckte om att vara på läger, vi behöver informationen för att kunna utveckla lägerverksamheten.

Responsblanketten skickas med lägerbrevet och finns också på webbsidan
www.fduv.fi/lagerenkät.

BESTÄLL

Så här klarar jag mig och *Pussel för ett gott liv* är två textmaterial, som nyligen getts ut av FDUV och Lärum-förlaget. Man kan ladda ner dem gratis på webben på sidan: www.fduv.fi/broschyren.

Man kan också köpa dem i tryckt form av Lärum-förlaget via **shop.larum.fi** eller per e-post: **forlaget@larum.fi**.

Så här klarar jag mig!

Så här klarar jag mig! stöder dig som står på tröskeln till ett självständigare vuxenliv. Materialet kan hjälpa dig att själv gestalta och formulera ditt behov av service och stöd.

Så här klarar jag mig! består av en ringmapp och en inlaga på 84 sidor. **Pris: 10 euro + porto.**

Pussla för bättre service

Pussel för ett gott liv hjälper familjer som har ett barn med funktionsnedsättning att samla sina tankar och önskemål om livet och om behovet av stöd och service i vardagen. *Pusslet* är användbart då man gör upp en serviceplan.

Pris: 10 euro + porto.

Avgifterna ändrades, men hur

Från och med mars i år har Kårkullas avgiftspolitik ändrat. Serviceavgiften sjönk för många, men samtidigt höjdes hyrorna så att de flesta brukare fick förhöjt bostadsbidrag. Så här förklarar Kårkulla samkommun ändringen:

– Vi har under många år medvetet gått in för att skapa individuella lösningar för våra brukare, allt enligt brukarens eget behov av service. Vad som ingår i de individuella serviceavgifterna varierar, med andra ord.

– Från och med mars månad 2015 har avgiftspolitiken ändrats så att serviceavgiftens maximibelopp sjunker från 200 till 90 euro per månad, alltså i allmänhet en sänkning på 110 euro per månad. Brukare med låga inkomster eller som inte utnyttjar all service som ingår i avgiften har redan tidigare kunnat ha en lägre serviceavgift. Så blir det fortsättningsvis.

– Den stora sänkningen av serviceavgiften generellt möjliggjordes av att samkommunen höjde hyran med 80 euro per månad och därmed fick de flesta brukare ett förhöjt bostadsbidrag på 68 euro per månad.

– I de flesta fall har det gått så att serviceavgiften sänkts med 110 euro medan nettohyran, efter avdrag för höjt bostadsbidrag, höjts med 12 euro (80–68) per månad. Detta gäller våra hyresgäster som betalar normal hyra och normal serviceavgift.

– Sedan finns undantag som precis som tidigare behandlas individuellt beroende på ekonomisk ställning, utnyttjande av service, vem som är hyresvärd och vad som redan från tidigare ingår i hyran. Dessa alla utredningar är ännu inte till dags dato (22.4.2015) klara, men precis som tidigare år justeras serviceavgift och hyra om någon tillfälligt fått för höga kostnader. Avsikten är att ha så billiga avgifter som möjligt för våra brukare. Om något är oklart med avgifterna och hyrorna, ber vi brukare, anhöriga eller intressebevakare att vara i kontakt med oss på Kårkulla samkommun.

Socialskyddsguide 2015

Socialskyddsguiden 2015 berättar vilka tjänster och stödinsatser som personer med utvecklingsstörning har rätt till. Guiden är både för barn och vuxna med utvecklingsstörning samt deras familjer. Årets guide innehåller bland annat information om den nya socialvårdslagen.

Du hittar guiden på FDUV:s webbplats: www.fduv.fi/socialskyddsguide.

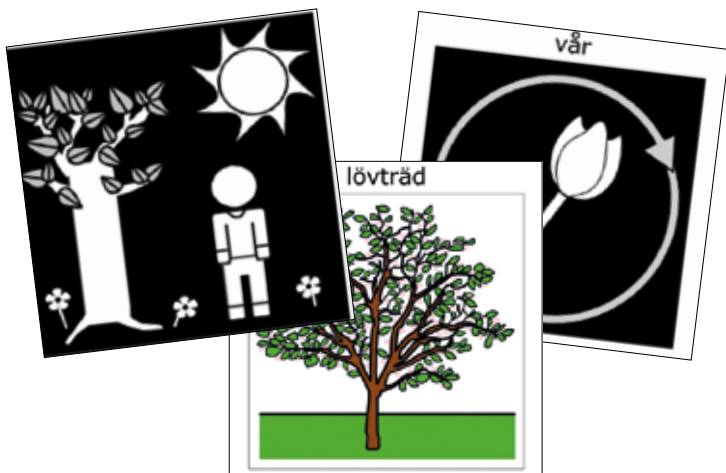
Modell för första information på finska

Nätverket kring första informationen, där även FDUV är med, gav i februari ut en finsk översättning av den irländska modellen för första informationen Informing families.

I Finland finns ännu ingen nationell rekommendation för hur man ger första informationen och med den här publikationen vill nätverket främja arbetet för första informationen.

– Om och när vi får en nationell rekommendation för första informationen, så kommer den givetvis också på svenska, lovar Monica Avellan, som är FDUV:s representant i nätverket.

Ladda ner den finska översättningen på www.jaatinen.info/ensitieto.

Papunets bildbank finns nu på svenska

Nu finns Papunets bildbank med över 24000 bilder för kommunikation, rehabilitering och utbildning också på svenska. Bilderna är gratis att använda i ickekommersiella syften, berättar Timo Övermark på Papunet.

– Bildbanken och bildverktyget är för alla, som skapar material för kommunikation, rehabilitering och utbildning – alltså både för professionella och familjer och anhöriga.

– Bilderna får fritt användas i kommunikation, rehabilitering och utbildning, men ingenting hindrar att de används för annat. Bilderna är licensierade enligt en Creative Commons-licens, som tillåter användning och editering av bilderna för ickekommersiellt bruk, bara bildens skapare och källa nämns.

– I bildbanken finns över 3 700 teckningar, 2 700 fotografier, 11 000 Sclera-piktogram, 1 100 Mulberry-teckningar och över 6 000 ARASAAC-teckningar. Sammanlagt finns det över 24 000 bilder. Arbetet med att översätta bilder med tecken är ännu på hälft. När det blir klart, kommer det att finnas omkring 2 000 bilder till.

– Användarna får gärna skicka bildönskemål via vår responsblankett eller per e-post. Man kan också donera egna teckningar eller fotografier till bildbanken genom att ta kontakt per e-post papunet@kvl.fi.

Mera information på: www.papunet.net/bildverktyg.

Nya böcker!

Christina Lång: *Våga släppa taget*

Ett eget hem, rätten att välja var och med vem man bor, en gedigen utbildning och ett meningsfullt jobb. Självklarheter i dagens Finland? Inte för alla. I sin nya bok presenterar Christina Lång fjorton familjer vars vardag ofta består av en kamp för det som de flesta tar för givet. Utöver berättelserna innehåller boken också en faktadel, som granskar bland annat boende, sysselsättning och separationer.

Blogg blev bok: *Inblickar i vardagen*

Hur är det att leva med funktionshinder i Finland i dag? I boken *Inblickar i vardagen* berättar personer med funktionshinder om sina liv och hur de upplever sitt funktionshinder. En av skribenterna är Steg för Stegs erfarenhetstalare Hanna Grandell. Boken lanserades i april och ges ut av Samarbetsförbundet kring funktionshinder, SAMS. Texterna har tidigare publicerats i bloggen på SAMS webbplats.

Ett liv (med rullstol) på 13,5 m²

Siv Gustafsson har varit rullstolsburen hela sitt liv. Hon har också bott på ganska många ställen. Hon är nöjd med sitt nuvarande hem, men vet också att det inte är riktigt som det ska.

Sivs rum på Näseboendet i Borgå är **13,5 kvadratmeter** stort (eller litet). På den ytan ryms en säng, ett litet bord och några bitar av hennes gamla bokhylla. Och förstås Siv och hennes rullstol, men inte så mycket mera.

Siv och hennes bror Kaj berättar hur tokigt det kan bli när man inte planerar med tanke på de kommande hyresgästernas behov. Eller när planerna ändras efteråt så att bostäderna blir mycket mindre än lovat.

Läget i dag

I Sivs lilla hem upptar den höj- och sänkbara sängen ungefär en tredjedel av rummet. Mot fönstret står ett litet bord belamrat med blommande krukväxter.

Bredvid sängen står en del av hennes gamla bokhylla och på väggen mitt emot en annan del av den. Resten av hyllan, de delar som inte rymdes i det här hemmet, samlar damm i ett förvaringslager utanför stan. I samband med gruppboendet finns ingen extra förvaring, så där som man brukar ha till exempel i höghus.

Sina saker har Siv ordnat i bokhyllan och i skåpen utmed ena

väggen. Ovanför skåpen, så högt uppe att Siv omöjligt själv kan nå dem. Teven har hängts upp i ena hörnet så att hon kan titta på den från sängen.

När personalen ska hjälpa Siv upp i sängen tar de in en lyftanordning i rummet. Den står vanligtvis i korridoren utanför och används också av andra på boendet. Den har hjul och är ganska enkel att flytta. Men den är över en och en halv meter bred, och ryms in i Sivs rum bara på ett led.

Flera av de andra som bor här är rullstolsburna som Siv. Men korridoren utanför hennes rum är så smal att två rullstolsburna inte ryms att mötas. Om de möts, måste någondera backa och vänta på sin tur. Dessutom slår dörren på rummet mitt emot Sivs mot hennes dörr om de öppnas samtidigt.

Köket är inte planerat med tanke på att de som bor här kanske vill delta i matlagningen. Det är smalt, och bänkarna för högt monterade. I väggen mellan köket och matrummet finns en lucka, härifrån kan personalen servera maten. Lite så där som på en institution.

Vardagsrummet är ett öppet utrymme på ena sidan om korridoren och för litet för att alla hyresgäster i rullstolar eller med rollator ska rymmas och titta på TV samtidigt. De som ryms breder ut sig över halva korridoren och resten tittar hellre på TV på sina egna rum.

I ena hörnet i det öppna vardagsrummet finns en ståldörr, det

LÄTTLÄST

Siv Gustafssons lägenhet är 13,5 kvadratmeter. Det är väldigt litet, speciellt då Siv är rullstolsburen.

Det finns en rekommendation om att ett rum på ett gruppboende ska vara minst 20 kvadratmeter stort, men större för dem som behöver extra utrustning som rullstol.

På Sivs boende bor flera rullstolsburna. Korridorerna är så trånga att de inte kan mötas, i stället måste en av dem backa.

Också teverummet är för litet för att alla ska kunna se på teve samtidigt.

Siv i sitt rum på Näseboendet.

Till vänster:

Korridorerna i Näseboendet är för smala för att två rullstolsburna ska kunna mötas.

Till höger:

Toaletten i Sivs rum saknar utrymme både till vänster om och bakom toaletten vilket gör det svårare för personalen att hjälpa till. Toaletten på andra våningen är bättre planerad.

är hissen upp till andra våningen. Via den kommer man behändigt till bastuns omklädningsrum. Men omklädningsrummet är för litet för att de som sitter i rullstol ska kunna byta om där. I stället åker hyresgästerna till bastun färdigt avklädda i sina duschstolar och bara med en handduk runt sig.

Duschrummet är stort, men bastun pytteliten med tanke på rullstolsburna badare. Dessutom har man lyckats sätta in bastulampan så nära dörren, att det är krångligt att manövrera rullstolen förbi den när man ska in i bastun.

Att försöka skapa ett vanligt liv på det här boendet är minst sagt en utmaning, både för hyresgästerna och personalen. Men de försöker sitt bästa.

Löftet 23–24 m²

Näseboendet på Alexandersbågen i Borgå blev klart år 2012. På förhand hade ingen av de blivande hyresgästerna eller deras anhöriga kunnat föreställa sig hur smått det skulle bli.

På möten med Kårkulla samkommun hade anhöriga lovats rum på åtminstone 23–24 kvadratmeter och med utsikt över ån. Man tänkte hoppfullt att det nya boendet skul-

le likna ett boende som hade blivit klart några år tidigare, berättar Sivs bror Kaj. Men det blev inte så.

– Är man åldring eller handikappad har man inte så stor talan i dag, säger Kaj. Jag kallar det här för förvaringsboxar.

ARA-stöd uteblev

Kårkullas nuvarande regionchef Gunilla Backman medger att boendet inte är optimalt. Enligt henne fick man inte det ARA-stöd som man hade väntat sig. Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet ARA stöder byggande av bostäder för specialgrupper, men förutsätter till exempel att tomtpriset inte är för högt och att byggkostnaderna hålls på en rimlig nivå.

Byggnaden ägs av A-bostäder i Borgå. Eftersom tomten var dyrare än ARA:s kriterier tillåter beviljades inget finansieringsstöd och byggandet finansierades med lån från banken, berättar fastighetschef Teppo Riski.

– Om vi hade byggt större, hade boendekostnaderna (hyrorna) blivit för höga. I nuläget går kostnader och intäkter jämnt ut för den här fastigheten.

Riski säger också att de inte ansvarar för hur byggnaden används

eller vem som bor där. Enligt honom är det på beställarens ansvar att se till att slutresultatet motsvarar behoven.

– Huset är inte byggt för invalider utan för personer med utvecklingsstörning, helt enligt normerna, säger Riski.

På fel ställe?

Kårkullas regionchef i Östra Nyland, Gunilla Backman berättar att ingen av de nuvarande hyresgästerna har uttryckt önskemål om att flytta, men att man inom Kårkulla känner till att vissa hyresgäster bor på "fel ställe".

– Vi har diskuterat det här i gruppen där vi följer upp behovet av boendeplatser och flyttningar. An efter som det blir platser lediga på andra boenden kan våra hyresgäster flytta, om de själva vill.

– Siv längtar tillbaka till Jackarbygatan men jag vet inte om hon skulle må bra av att flytta, åtminstone inte ensam. Jag bara hoppas att det här inte händer på nytt på annat håll, säger Kaj.

TEXT OCH FOTO: LAURA RAHKA

Rekommendation 20–25 m²

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet ARA utarbetade år 2011 en planeringsguide för bostäder som finansieras med statligt stöd.

Valvira och regionförvaltningsverken rekommenderar att guidens rekommendationer följs även vid byggandet av bostäder som finansieras på annat sätt. Om storleken på bostaden rekommenderas sedan år 2012 att:

- I separata bostäder ska den boendes rum vara minst 35 kvadratmeter stort och i tvårummare minst 45 kvadratmeter.
- Vid gruppboende är den rekommenderade minimistorleken för de personliga utrymmena 20–25 kvadratmeter.
- Mer utrymme behövs om den boende behöver hjälpmedel eller extra utrustning.
- I grupphem är de gemensamma utrymmena av större betydelse än vid annat boende och ska därför dimensioneras så att klienterna kan umgås och äta tillsammans i lokalerna.
- Till de gemensamma utrymmena hör bl.a. köks-, matsals-, sällskaps- och bastuutrymmena samt klädvårds- och lagerutrymmena.
- När ytan i dessa utrymmen och de boendes egna rum summeras ska utrymmet i ett grupphem uppgå till 35–40 kvadratmeter per boende.

(Delegationen för boende för personer med utvecklingsstörning 2010, ARA 2011)

Planeringen av Näseboendet inleddes innan dessa rekommendationer gavs ut, och boendet blev klart år 2012.

Helt lagligt?

En ny diskrimineringslag trädde i kraft i början av året. Vi frågade juridiska ombudet Ulrika Krook vad som anses vara diskriminering, vem som övervakar att lagen följs och vad man kan göra om man blir diskriminerad.

- Den nya lagens syfte är att främja likabehandling och förebygga diskriminering, men också effektivera rättssäkerheten för den som utsatts för diskriminering.
- Diskriminering kan vara direkt eller indirekt, och får inte ske på basis av till exempel hudfärg, graviditet eller funktionsnedsättning. Ibland kan man känna sig felbehandlad eller kränkt, men det behöver inte uppfylla kriterierna för diskriminering.
- För personer med funktionsnedsättning innebär lagen exempelvis att myndigheter och företag ska se till att deras utrymmen är tillgängliga. Lagen medför också ett större krav på att information ska vara tillgänglig, exempelvis på klarspråk eller lättläst. Det här sker stegvis, vi kan inte vänta oss att allt sker på en gång.
- Lagen kan innebära flera möjligheter i arbetslivet. Säg att två personer söker samma närvårdstjänst och har samma närvårdarutbildning. Personen med Down's syndrom har bättre betyg och har beviljats stöd för att kunna utföra arbetet, men blir inte vald på grund av sin funktionsnedsättning, då är det diskriminering.
- Diskrimineringsombudsmannen har i uppgift att övervaka att lagen följs, att främja likabehandling och förebygga diskriminering. Om man misstänker att man har blivit diskriminerad kan man ta kontakt med ombudsmannen och presentera sitt ärende. Man får gärna också kontakta oss på SAMS eller FDUV.
- Om kriterierna för diskriminering uppfylls för ombudsmannen ärendet vidare till diskrimineringsnämnden, som kan fatta beslut om förbud mot diskriminering eller förpliktelse till likabehandling. Nämnden kan också fastställa förlikning mellan parterna.

Du hittar Diskrimineringslagen (1325/2014) på webben på adressen: www.finlex.fi

”Man behöver säga så lite och de andra förstår så mycket”

Regina Lindman-Korpi är närståendevårdare för sin son Kristian. För henne har Styrka genom nätverks föräldragrupp varit en räddningsplanka.

– Kristian har ett så stort hjärta, han ömmar för djur och för människor som är sjuka. Han vill hjälpa allt och alla då när han mår bra. Han pratar om att bli sjukskötare och det värmer att höra att han ser framåt, att här ska inga sjukdomar hindra honom, ingenting, eller som han själv säger:

– Jag vet åtminstone hur man ska vara med diabetiker.

Regina Lindman-Korpi berättar om sin son Kristian, som är åtta år och har en mycket ovanlig form av diabetes som gör att hans blodsocker kan sjunka väldigt snabbt, när som helst, till synes helt utan orsak, ibland med medvetlöshet som följd. Dessutom har han omfattande födoämnesallergi och astma.

För Regina och hennes familj har det varit en lång kamp att få både medicinsk expertis, myndigheter och omgivningen att förstå hur sjukdomen beter sig och vad allt som krävs av en familj med ett barn med Kristians diagnos.

Till familjen, som bor i Pargas, hör också pappa Tero och Kristians två äldre bröder, Benjamin, 18 år, och

Daniel 14 år. Regina är närståendevårdare för sin son, en lösning som gjort livet lättare för henne.

– Det känns bra med en officiell bekräftelse på att jag behövs här hemma tjugofyra timmar i dygnet.

Styrka och svart humor

Nätverksgruppen Styrka genom nätverk ser hon som en räddningsplanka.

– Visserligen hette det att det var FDUV:s grupp och det handlar inte om utvecklingsstörning, men jag känner mig så ensam, jag behöver stöd av andra som till exempel känner till byråkratin. Det är sjukdomar och bekymmer som förenar oss, men däri ligger också styrkan. Man behöver säga så lite och de andra förstår så mycket. Utomstående kan tycka att man har svart humor, men det är ett sätt att klara av vardagen. Du kan inte gå och slänga ur dig saker till människor som inte lever det här livet vi lever. När vi talar om ”nattliv” är det inte samma nattliv som andra pratar om. Det blir en tyst sammanhållning som ger en styrka, det är många gånger kraftkällan.

Regina har också grundat en Facebook-grupp för finlands-svenska diabetikerföräldrar.

– Det är ljuvligt att se hur glada folk är och de har uttryckt hur skönt det är att kunna diskutera med an-

dra på sitt eget modersmål utan att förklara så mycket utan bara skriva. ”Vi hade en jävlig natt på grund av hypon” förstår alla i gruppen. De vet hur hemsk känslan är när du hittar ditt barn i ett sånt tillstånd som ett friskt barn inte skulle befinna sig i.

Förutom via nätverken får Regina också kraft av att fungera som stödperson för familjer vars barn fått diagnosen diabetes. Hon är en av två svenskspråkiga som har en utbildning som gör att de har rätt att besöka en familj på sjukhuset, om den så önskar, när ett barn fått diabetes.

– Det var något som jag saknade när Kristian insjuknade. På sjukhuset kan de ge den medicinska biten, men de lever inte med sjukdomen 24 timmar i dygnet så de kan inte förklara hur vardagen fungerar hemma och ge dig tron på att det fixar sig. Det är en sorgprocess som du behöver gå igenom. För en del tar det ett par dagar, för andra kan det ta år. Det finns ingen tidtabell för den.

TEXT OCH FOTO:

CLARA HENRIKSDOTTER PURANEN

Texten ingår i en bok som publiceras inom ramen för Styrka genom nätverk. Utgivningen har understötts av Eugène, Elisabeth och Birgit Nygréns stiftelse.

STYRKA GENOM NÄTVERK 2011–2014

FDUV: s treåriga projekt Styrka genom nätverk avslutades i februari 2015. Huvudmålet var att bilda nätverksgrupper för föräldrar runtom i Svenskfinland. I dag finns det tre grupper i Österbotten och tre i södra Finland. Grupperna fortsätter att träffas trots att projektet redan tagit slut.

Föräldrarna i nätverket förenas av att alla har barn med olika typer av funktionsnedsättningar och specialbehov. De är experter på sina egna liv och kan dela med sig av sina personliga erfarenheter och ge varandra goda råd. Grupperna är öppna för alla familjer oberoende av funktionsnedsättning.

Mera information:

tina.holms@fduv.fi

040 567 92 57

marita.maenpaa@fduv.fi

040 523 18 46

Bland bröder i Kenya

I mars 2015 fick Erik Weyand från DUV på Åland åka med på en resa till landet där han föddes då FDUV besökte systerorganisationen KAIH i Kenya.

Erik är hemma från Åland men född i Nairobi i Kenya.

– Hi man, I'm your brother! ropar Erik när vi blir stannade utanför hotellet av en militärpolis. Poliserna vill kolla våra pass och undersöker bilen med metalldetektorer. Kampen mot den somaliska terroristgruppen Al-Shabaab har pågått redan i några år. Det är inte första gången vi blir stannade under vår veckas långa resa.

Militärpolisen har en röd baret på huvudet och ett maskingevär hängande över axeln. Hans ansikte är hårt och sammanbitet. Problemet är att våra pass är i tryggt förvar på hotellet, och bara några av oss har kopior med oss.

– I was born here, you know, twenty-nine years ago, fortsätter Erik med sin charmoffensiv.

– Well then, kom nu bara ihåg att ha passen med er nästa gång, säger polisen och tar i Eriks utsträckta hand.

Välförberedd ambassadör

Att just Erik är med på den här resan är ingen slump. Han är aktiv i Steg för Steg som hör till FDUV. Förutom svenska talar han också tyska och engelska samt några fraser italienska, franska och finska.

Under veckan träffar vi många personer med utvecklingsstörning

och deras anhöriga runtom i Kenya.

Erik är som gjord för jobbet som diplomat, han inspirerar, lyssnar och pratar. Han har förberett sig väl, och har mycket att säga:

– Jag har gått i vanlig skola, det tycker jag att alla borde få göra. Jag är självständig och har haft flera arbeten. Just nu jobbar jag på ett postorderföretag, vi skickar paket till Estland och Lettland, förklarar Erik.

– You have to fight for your rights! säger han också.

Många olika öden

I Meru nära Mount Kenya hälsar vi på hos en familj som har flera barn med någon form av funktionsnedsättning. Föräldrarna är gamla och har problem med sin hälsa. Dottern i familjen har blivit sexuellt utnyttjad av någon i grannskapet, men ingen vet av vem.

Familjen har en liten gård och enkla hus med jordgolv och väggar av plankor. Med stöd av föräldragruppen i området har familjen lyckats livnära sig på att odla växter och föda upp djur till försäljning. De har fått råd om hållbara odlingsmetoder och pengar för att odla träd som räknas som koldioxidsänkor.

Samtidigt som det finns hopp, är det smärtsamt att leva sig in i familjens och ungdomarnas vardag.

– Jag blir så ledsen, säger Erik, jag tänker komma tillbaka och hjälpa dem.

Erik får också tillbringa tid med en grupp personer med utvecklingsstörning som tränar praktiska

LÄTTLÄST

Erik Weyand, 29 år, bor på Åland och är aktiv i Steg för Steg. Erik föddes i Kenya, och i mars följde han med på FDUV:s resa dit.

Erik säger att han vill resa till Kenya fler gånger, för han vill vara med och hjälpa personer med utvecklingsstörning där.

FDUV har redan i tio år gett stöd till en kenyansk organisation som arbetar för att personer med utvecklingsstörning ska få det bättre.

färdigheter på en liten utbildningsverkstad i Nairobi. Samtidigt som de lär sig att göra smycken, frisera hår och laga mat, lär de sig också om sig själva och sina rättigheter via kultur, dans, musik och foto.

Trots att personer med utvecklingsstörning fortfarande har en lång väg att gå för att bli accepterade som fullvärdiga medborgare i samhället i Kenya, har den här gruppen redan inspirerat andra. Åtminstone Erik, som stortrivdes i deras sällskap.

TEXT OCH FOTO: LAURA RAHKA

FDUV har samarbetat med KAIH i Kenya sedan år 2006. Utvecklings-samarbetet finansieras av Utrikesministeriet via ett partnerskapsprogram som handhas av Samverkan inom funktionsnedsättning (Vammaiskumppanuus). Du kan stöda arbetet i Kenya med en donation, läs mera på www.fduv.fi/donera.

”Här vill vi ordna yrkesträning”

I Migori i Kenya kämpar föräldrar för att deras barn med utvecklingsstörning ska få gå i skola, arbeta och ta hand om sig själva.

Vi stannar bilen på en dammig sandväg i en avlägsen liten landsvägsby i västligaste Kenya. Tio kilometer tidigare har vi passerat staden Migori, ett femtiotal kilometer öster ut finns Victoriasjön och ett tiotal kilometer söderut finns gränsen till Tanzania.

Husen i byn är enkla och byggda på traditionellt vis. De har en stomme av trä och väggar av lera men

tak av korrugerad plåt i stället för det traditionella valet, halm. Den smala sandvägen leder upp för en backe, där det finns några större hus, också de byggda av lera.

När vi stiger ut ur bilen möts vi av en grupp sjungande kvinnor som kommer gående ner för backen. Kvinnorna är klädda i färggranna kjolar och dukar, så kallade kiten-ges. De klappar händerna och viftar med armarna och överrumplar oss med kramar och rop och ryggdunk.

– Välkommen till Migori, hälsar de i tur och ordning och leder iväg oss upp mot huset på kullen.

Huset är stort, luftigt och svalt

och byggt i samma stil som husen längre ner på backen. I stället för lera har man använt stora tegel för att bygga väggarna. Men huset är inte helt färdigt än, takstolarna är synliga och väggarna saknar puts.

– Vi har byggt huset med en donation, men pengarna räckte inte till. Vi har försökt hitta finansiering för att bygga färdigt, men har inte ännu lyckats, förklarar den regionala koordinatören i Migori.

– När huset blir klart ska vi ordna yrkesträning för våra barn här. Det ska bli korgar och pärlarbete, men också datorer och internet.

I Migori träffade vi många föräldrar, vuxna och barn med utvecklingsstörning som kämpar för sina rättigheter och möjligheter att klara sig i livet. Träffen var en av många under vår resa till Kenya. Resan görs årligen för att följa upp utvecklings-samarbetsprojektet med anhängigorganisationen KAIH.

Aktiva stödgrupper

I Migori är det som på många håll i Kenya, de flesta barn med utvecklingsstörning får börja i specialklasser i vanliga skolor och kanske gå ut lågstadiet. Men efter det finns det få alternativ för att lära sig färdigheter att klara sig i livet.

För dem som har stora stödbehov är situationen sämst. Om man över huvud taget lyckas komma över hjälpmiddel är de dyra och gammalmodiga. Mediciner, terapi och rehabilitering är få förunnade och många har inga andra alternativ än att stanna hemma.

Men föräldrarna kämpar. I stöd-

grupper runt om i landet träffas anhängiga varannan vecka eller en gång i månaden för att diskutera, utbyta erfarenheter och jobba med att förbättra sina egna och sina barns möjligheter att klara sig.

Många har svårigheter med att försörja sig själv och och grupperna sysslar med inkomstbringande aktiviteter och så kallad tablebanking. Det är en form av besparings- och utlåningsverksamhet som styrs av gruppen. Alla i gruppen bidrar till en gemensam kassa med det de kan och allt skrivs upp i ett häfte. Man kan också låna men ska betala tillbaka sitt med ränta inom ett par

Vängrupper sökes!

Under vår resa i Kenya träffade vi många föräldrar, mest mammor, till barn med utvecklingsstörning som lever i tuffa förhållanden. De berättade om sina och sina barns öden och vardagsproblem.

Under våra möten kunde vi också konstatera att vi i Finland har liknande problem då det gäller attityder, vardagspussel och svårigheter i att få stöd och hitta möjligheter för barnen att gå i skola, utvecklas och bli självständiga. Många upplevde att de fick hopp av att få berätta för oss och höra om hur det är på andra håll i världen. Kanske kunde vi dela med oss mera?

Vill du eller en grupp som du är med i få kontakt med anhängiggrupper i Kenya? Hör av dig per e-post till laura.rahka@fduv.fi eller per telefon 040 503 7230.

månader. De som betalat in till kassan får ränta på sina besparingar. Med de gemensamma medlen kan gruppen finansiera nya aktiviteter till fördel för hela gruppen.

I Migori är man stolta över att det var här allt började för knappt tio år sedan. I dag finns här sex grupper, som har massor av idéer och planer. Men fortfarande är det knappt om resurser, tid, och pengar.

TEXT & FOTO: LAURA RAHKA

Du kan stöda arbetet i Kenya med en donation, läs mera på www.fduv.fi/donera.

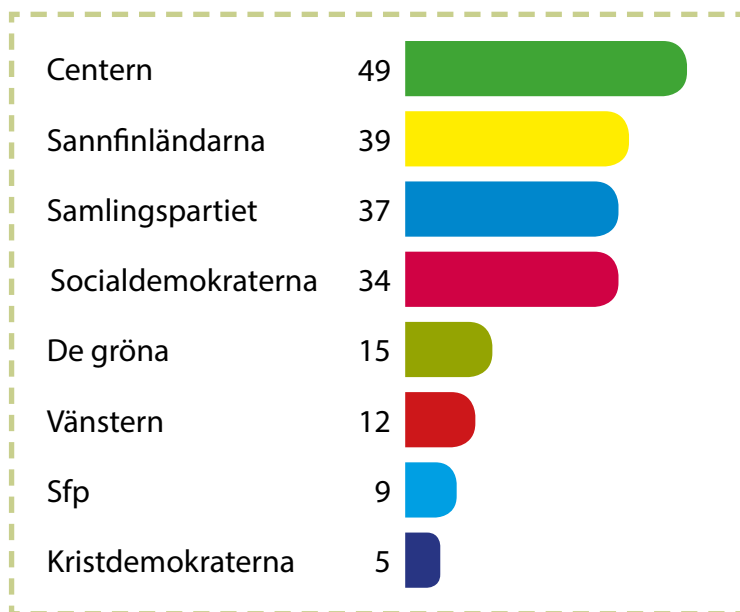
LÄTTLÄST INNEHÅLL

Riksdagsval	19
Cirkus Musikul	20
Magnitude och DuvTeatern	22
PKN till Eurovisionen	23
Läsgruppen i specialbibban	24
Boktips	25
Skrivtävling om drömhem	25
Kontaktannonser	26
Föreningsinfo	26

Riksdagsval 2015

I april hade vi riksdagsval i Finland. Centern fick mest röster i valet, de fick 21,2 procent av rösterna och 49 platser i riksdagen.

Centern och De gröna fick flera platser än i förra valet. Sfp fick lika många platser. De andra partierna fick färre platser. I rutan här nedanför kan du se hur många platser alla partier fick.

Hur gick det för våra kandidater i valet?

I förra GP svarade några kandidater på våra frågor. Men hur gick det för dem i valet? Vi berättar också hur det gick för de kandidater som deltog i Steg för Stegs valdebatter.

Så här säger Maria Vuorelma om valresultatet:
– Jag är glad för att det gick så bra för mitt parti De gröna. Jag är också nöjd med att jag fick 823 röster fast det inte räcker för att bli vald till riksdagen.

Inför riksdagsvalet erbjöd Steg för Steg hjälp till kandidater som ville skriva lättläst om valet. Tre kandidater nappade på idén, Sebastian Weckman och Lotta Keskinen från SFP, och Maria Vuorelma från De gröna. Du kan läsa deras texter på Steg för Stegs webbplats.

Kandidater som kom in i riksdagen

Anna-Maja Henriksson med 10 673 röster
Stefan Wallin med 9787 röster
Maarit Feldt-Rant med 8749 röster
Silvia Modig med 6190 röster.

Kandidater som inte kom in

Wivan Nygård-Fagerudd fick 2079 röster
Markus Drake fick 449 röster
Maria Vuorelma fick 813 röster
Joakim Ekman fick 281 röster
Karl-Mikael Grimm fick 98 röster
Matias Mäkynen fick 2724 röster
Sandra Nestorova fick 176 röster.

Från vänster: Hanna Grandell, Ulrica Sund, Maria Wallén, Joakim Smeds, Maria Vuorelma, Niclas Jansson, Johan Ekman, Jonas Bergholm, Jonne Tallberg, Anders Ranta-Aho, Elin Andersson och Carl Lindgren.

Demokratikurser

Före riksdagsvalet ordnade Steg för Steg två kurser om val och demokrati, den ena i Helsingfors och den andra i Vasa.

Elin Andersson höll kurserna. Hon förklarade hur demokratin fungerar i Finland, och berättade om de olika partierna och deras valprogram. Kursen i Vasa ordnades som en del av erfarenhetstalarnas sista kursveckoslut.

Kursdeltagarna ställde många svåra frågor, och åtminstone en gång svarade Elin:
– Det får ni fråga dem som ställer upp i valet!

Efter kursen blev det nämligen valdebatt med kandidater från olika partier.

I Vasa deltog Matias Mäkynen från SDP och Sandra Nestorova från De gröna. Anna Caldén från Finlands Svenska Handikappförbund deltog som expert.

Och valdebatter

I Helsingfors deltog Maria Vuorelma från De gröna och Johan Ekman från SFP.

Så här säger Maria Vuorelma om Steg för Stegs valdebatt:

– Det var en av de bästa debatterna jag deltagit i. Det var roligt att träffa Steg för Stegs medlemmar. Deltagarna ställde väldigt bra frågor om bland annat elbilar.

–Jag lärde mej mycket av deltagarna om hur det är att vara funktionsnedsatt i Finland. Hoppas också ni lärde er av oss om politik.

TEXT: SOLVEIG ARLE

FOTO: SOFIA JERNSTRÖM

Hanna Skog som lindansare och Tony Sparv som vandrare i årets uppsättning av Musikul i Korsholm.

Cirkus Musikul

Andra gången Musikul

Det är andra gången som Musikul ordnas, första gången var 2013.

Musikul är ett musikaliskt projekt där personer med lindrig utvecklingsstörning och "normalstörda" tillsammans gör drama, musik och dans och spelar teater.

Alexandra Mangs och Isa Lindgren-Backman har tillsammans regisserat Cirkus Musikul. Premiären var den 14 mars 2015 och man visade sammanlagt sju föreställningar.

Projektet är ett samarbete mellan Korsholms vuxeninstitut, Vasa arbis och DUV i Vasanejden. DramaDuvorna, LaBandet, elevkören från Mustasaaren Keskuskoulu och Smedsby-Böle samt elever från grundläggande konstundervisning i Korsholm och Vasa medverkade också i projektet.

Cirkus Musikul:

Att få vara sig själv

Musikul är tillbaka!

Cirkus Musikul berättar om att få vara den man vill och att få vara med den man vill.

Föreställningen visades i Korsholm i mars.

Den framfördes av skickliga skådespelare och var en sevärd teater med ett viktigt budskap.

Cirkus Musikul handlar om en cirkus där det finns lindansare, lejonvärdare, clownar och djur.

En vandrare kommer till cirkusen för att leta efter sin barndomskompis.

De har inte setts sedan de var små.

På cirkusen gäller strikta regler, alla ska jobba och göra som cirkusdirektören vill.

Till exempel finns det ett lejon som inte vill vara lejon utan en elefant.

Men det får han inte.

Vandraren hittar sin bästa vän lindansaren, men blir fasttagen av cirkusdirektören och de andra på cirkusen.

Då säger vandraren och lindansaren att de vill vara med varandra och att alla borde få vara den man vill och med den man vill.

Cirkusdirektören bestämmer till slut att vandraren får stanna på cirkusen och arbeta som eldsprutare. Dessutom får alla vara det man själv vill vara.

Cirkus Musikul berättar om att alla är jämlika, att alla har en viktig uppgift i livet och att alla har rätt att säga sin åsikt, på sitt eget sätt.

Steg för Stegs erfarenhetstalare i Österbotten var och tittade på Cirkus Musikul. Tankar som de hade efteråt var:

– Rolig och lättsam teater, det handlade om samarbete och att alla ska få vara sig själv och som man vill.

TEXT: SABINA NYNÄS

FOTO: JONAS AXBERG OCH TINA HOLMS

Cirkusdirektör och starke man.

Lejon och lejonvärdaren.

Erfarenhetstalare Rex Hartman och Tony Sparv.

Hanna Skog och erfarenhetstalare Joakim Smeds.

Teatergruppen Magnitude.

Ny teatergrupp i Västnyland

Teater Magnitude är en ny teatergrupp som startades av DUV i Västnyland hösten 2014. I gruppen finns både teaterarbetare med och utan funktionsnedsättning. Gruppen övar en gång i veckan på Uncan i Ekenäs och TryckeriTeatern i Karis.

– Teater Magnitude vill vara ett utvecklande och kreativt forum där arbete med teater är tillgängligt också för dem som inte så lika vana med att få synas och delta i konstsammanhang, säger **Peppe Krook**, initiativtagare till teatergruppen.

TEXT: TEATERMAGNITUDE.FI

FOTO: CHRIS SENN

Ovan: Emma Kullberg, Åsa Krook och Marika Huldin. Nedan: Malin Leppänen, Janina Egger och Tommy Sjöberg.

Ovan: Marika Huldin och Eddy Krook.
Nedan: Ulla Nyberg-Grünn och Anki Nyholm.

Heja på Pertti Kurikan Nimipäivät!

Vårens Eurovisionstävling är historisk. Första gången någonsin deltar artister med funktionsnedsättningar.

Punkbandet Pertti Kurikan Nimipäivät deltar i Eurovisionens första final tisdagen den 19 maj.

Om de placerar sig bland de tio bästa då, är de med i finalen den 23 maj. Bandet tävlar i Eurovisionen med låten Aina mun pitää.

Pertti Kurikan Nimipäivät grundades år 2009 och blev känt via filmen Kovasikajuttu 2012. Bandet har turnerat i många länder.

– Vi bryter mönster när ett band som består av personer med utvecklingsstörning får representera Finland i Eurovisionen, tycker FDUV:s verksamhetsledare Lisbeth Hemgård.

- Semifinal tisdag 19.5 kl. 21 på TV2
- Final lördag 23.5 kl. 21 på TV2
- www.svenska.yle.fi/eurovision

#Mötmig #kohtaamut

Ska du se på Eurovisionen med vänner, eller ordna "kisastudio" på ditt gruppboende? Du kan berätta för andra om er "kisastudio" på Facebook, Twitter eller Instagram. Om du skriver #mötmig eller #kohtaamut i ditt meddelande är du med i en kampanj som ordnas av Kehitysvammaisten Tukiliitto. Kampanjens idé är att skapa möten mellan människor med och utan funktionsnedsättning.

Låna lättläst

Visste du att FDUV har ett eget bibliotek med lättlästa böcker?

Biblioteket finns i Helsingfors men du kan också låna på distans. Då skickar vi boken till dig per post.

Biblioteket är öppet måndag till fredag kl. 9–16. Lånetiden för böcker är 4 veckor. Du kan söka i biblioteket på webben på sidan www.biblioteket.fduv.fi

Nya böcker i biblioteket

Snöstormen

Tre syskon väntar på sin pappa i en kall stuga. Familjen är på skidsemester och pappa hart kört iväg för att handla mat, men kommer aldrig tillbaka. Det är snöstorm och elektriciteten fungerar inte.

Så här börjar den lättlästa och spännande romanen *Snöstormen*, skriven av Sofia Nordin.

Ny i laget

Malin är en vanlig tjej som spelar ovanligt mycket fotboll. När hon flyttar till Stockholm förändras hennes liv och hon slutar spela. Men Malin saknar fotbollen och vill börja i ett nytt lag. Men tänk om hon inte trivs i det nya laget?

Ny i laget har lite text och många fina fotografier.

Jag känner mig arg

Jag känner mig arg är den tredje boken i LL-förlagets serie om känslor. Den här gången handlar det om ilska, om att bli frustrerad, och om hur det är när man inte kan bli arg, fast man borde. I boken finns många bilder att känna igen sig i och diskutera.

De tidigare böckerna i serien heter *Jag känner mig ledsen* och *Jag känner mig glad*.

Tians läsgrupp hälsade på

Tians läsgrupp hälsade på i FDUV:s bibliotek i februari. Med på träffen var (på bilden från vänster): Marianne Sjöblom, Tanya Palmgren, Ida Nummelin och Jonas Wilenius. Gruppen leds av Pamela Pihl.

Är ditt nuvarande hem det du har drömt om eller en plats där du övernattar medan du väntar på att hitta ditt riktiga hem? Vilken stig ledde dig till ett bra hem? Eller har du varit tvungen att mot din vilja lämna en bra bostad?

Skrivtävling: Till ett riktigt hem – berättelser om boende

**Pris:
500 euro!**

Aspa-stiftelsen firar i år 20 år av stödboende med en skrivtävling för personer med funktionsnedsättning. Temat är berättelser om boende och drömmar. Tävlingen har två kategorier: Min berättelse och Min dröm.

I kategorin Min berättelse kan du skriva om positiva erfarenheter, om lyckan i ett eget hem eller om motgångar som du har upplevt.

I kategorin Min dröm kan du beskriva boendeformen, miljön eller bostaden som skulle uppfylla dina drömmar. Kanske drömmen kan uppfyllas med små ändringar i ditt nuvarande hem?

**Mera information om Aspa:
www.aspasaatio.fi/aspa-stiftelsen**

Tävlingens regler

- tävlingstid: 1.4–31.8.2015
- maximilängd är fem A4-ark
- språk: finska, svenska och samiska
- assistent får användas som stöd i skrivandet
- Aspa med medlemsorganisationer får publicera utvalda berättelser eller delar av dem.
- Skicka din berättelse och kontaktuppgifter antingen via e-post till tarinat@aspa.fi eller per post till Aspa-stiftelsen, Skrivtävling, Spannmålsvägen 4 A, 00700 Helsingfors.

Aspa

Aspa 20 vuotta - Vaihtoehtoja on!

Erfarenhetstalarna i Österbotten är nu färdigt utbildade

Nu har Steg för Steg sju erfarenhetstalare i Österbotten. De kommer från Karleby i norr till Närpes i söder. Sedan tidigare har vi sju erfarenhetstalare i södra Finland.

I mars ordnades det sista av fem utbildningsveckoslut för erfarenhetstalarna i Österbotten. Utbildningen har bestått av föreläsningar om till exempel mänskliga rättigheter, stöd i fatta beslut, olika sätt att informera och hur man håller en presentation. Vi har också ordnat kamratträffar, en friluftsdag, dramaövningar och teater- och restaurangbesök.

Erfarenhetstalarna kan nu hålla presentationer om sina egna liv och sina egna erfarenheter av boende, arbete och fritid. De kan tala för till exempel lärare, skolelever, beslutsfattare eller anhöriga.

Boka en erfarenhetstalare!

Kontakta:
Tina Holms i Österbotten
040 567 92 57, tina.holms@fduv.fi
Carl Lindgren i södra Finland
040 845 33 68, carl.lindgren@stegforsteg.fi.

Läs mera på www.stegforsteg.fi.

Ett steg för hälsan

Vi vill motivera våra medlemmar att röra på sig under sommaren. Alla kan delta i vårt hälsokampanj och i utlottningen av priser!

Vi skickar mera information om kampanjen per post till alla medlemmar. Du hittar också information på vår webbplats.

KONTAKTANNONSER

Jag är en 31-årig tjej från Smedsby i Korsholm. Jag söker flera brevvänner. Tveka inte! Jag blir jätteglad om jag får brev. Mina intressen är att läsa böcker, shoppa och att se på bio. Jag zumbas, tränar med en personlig tränare, simmar och gymmar! Jag har varit med i akvarellmålning Jag väntar på svar!

Korsholmtjejen, 31 år

Skriv en kontaktannons

Skriv till GP per e-post eller post. Berätta vem du är och var du bor. Berätta också en hurdan person du vill få träffa eller skriva brev till. Ditt namn och din adress publiceras inte. Om du får ett svar skickar vi det vidare till dig.

Svara på en kontaktannons

Om du vill svara på en kontaktannons kan du skicka ditt brev till GP. Vi skickar ditt brev vidare till den som du vill ha kontakt med.

Gula Pressen

Nordenskiöldsgatan 18 A
00250 HELSINGFORS
gulapressen@fduv.fi

DUV I JAKOBSTADSNEJDEN

Välkomna på

Sommarträff vid Assarlid

Söndagen den 14 juni kl. 15–17.

Pris: 5 euro per person.

Låter Yoga som något för dig...?

Prova på-kurs ordnas inom kort!

Är du intresserad? Ta kontakt med

Mikaela Asplund på telefon 050 306 1158.

Simning vid Härmä

Lördagen den 15 augusti.

Pris 30 euro per person.

Anmälan till Stefan Edholm

per telefon 050 537 60 71

eller e-post sedholm@karkulla.fi.

*DUV-föreningarna i Österbotten
önskar alla en skön sommar!*

DUV I VASANEJDEN

Medlemsblad 2/15 kommer ut i mitten av maj.

Där hittar ni information
om sommarens evenemang.

DUV I SYDÖSTERBOTTEN

Ridning lördagen den 23 maj kl. 11–14

Vårens sista Prova på-dag ordnas hos
Siv Wilson på Kaskövägen 266 i Närpes.
Det bjuds på mellanmål.

Deltagaravgift:

10 euro per person, 5 euro för barn under 13 år,
personal och hjälpledare: 3 euro för mellanmål.

Anmälningar senast den 17 maj till

Caroline Rönnqvist per telefon 040 574 0220,
eller e-post cronnqvi@abo.fi.

Meddela eventuella matallergier.

Sommardans

Precis som tidigare år ordnas en fest i sommar.
Detta år i samarbete med DUV i Vasanejden.

Mera information sänds till medlemmar senare.

ANNONS

KOM OCH NJUT
av god mat, kaffe
och bakverk

- À la carte-restaurang
- Lunch
- Pizza, grillmat
- Catering

Uffes
MAT & CAFÉ

Purmo,
tfn
067272255
www.uffes.fi

Läger på Koupo 10-12.4.2015

Överst till höger: Daniel Holmström

I mitten: Johan Engström, Stefan Mäkelä, Gullbert Lindholm

Nederst till vänster: Adem Berisha och Ida Skärström

Nederst till höger: Niklas Laulajainen, Maria Rönholm, Johan Engström, Anna Öhman och Gullbert Lindholm (bl.a.)

OBS! Skicka in material till nästa nummer senast den 18 augusti 2015 till gulapressen@fduv.fi.

DUV I VÄSTNYLAND

DUV i Västnyland har haft en fartfylld vår. Pulkåkningen blev åkning på mönkijä eftersom vi inte hade någon snö. Förutom klubb- och bowlingkvällarna har vi varit kulturella och sett både Mamma Mia på Svenska Teatern i Helsingfors och Ronja Rövardotter på Åbo Svenska Teater.

Två bejublade DUV-shower har vi också ordnat. I samband med showen i Ekenäs hade Trixstar också skivrelease på sin singel Vi kan. Vill du köpa skivan? Kontakta Nanny Sundström per e-post nanny.sundstrom@pp.inet.fi. Skivan kostar 10 euro plus postningskostnader.

För vårens del återstår våravslutningen lördagen den 23 maj kl. 11–14 på Tenala lantbruksmuseum. Vi grillar korv och äter sallader. Vi bekantar oss med museet och lyssnar på Trixstar, som uppträder.

En sommarutfärd, som inte ännu är helt planerad, hinner vi säkert också med före semestrarna!

DUV I MELLERSTA NYLAND

6.6 Välkommen glada släkting, Hangö

Du kan se DuvTeaterns nya föreställning i Hangö lördag 6 juni. Biljetter via www.hangoteatertraff.fi.

17.6 Utflykt till Svartholmen

Färjan går kl. 18 från Edesviken och åker tillbaka kl. 20 eller 21. Vi bjuder på korv, kaffe och bulle. Anmäl dig senast 25.5 till: duv@vingen.fi eller 050 432 87 03.

Paddlingsklubben fortsätter i år

Vi samlas vid paddlingsklubben Canoa på Sommaröarna i Esbo 3.6, 4.6, 9.6, 10.6 och 11.6. Paddlingen är anpassad för personer med grav funktionsnedsättning. Mera information: Mauri Nyqvist, 040 730 7020.

Läs mer i infoblad nummer 2/2015.

Oy Majatalo Box Vårdshuset Ab

- Ekologinen majatalo
- Kahvila ja kokouspalvelut
- Ekologiskt vårdshus
- Café och mötestjänster

TERVETULOA!

www.majatalobox.fi

VÄLKOMMEN!

Spjutsundintie 103 Spjutsundsvägen
01190 Box (Sipoo, Sibbo), ☎ 050 592 4255

Finlandssvenska idrottsmästerskapen för personer med utvecklingsstörning på Åland den 4–5 september 2015

Preliminärt program

Fredag

- kl. 16 Anmälan
Mariebad, Mariehamn
- kl. 18 Simtävlingar i Mariebad

Lördag

- kl. 9 Parad från torget genom staden
till Wiklöf Holding Arena i Mariehamn
- kl.10 Invigning
- kl.10–15 Friidrottstävlingar
- kl.18 Supé med dans på Äventyrsgolfen

OBS! Anmäl dig senast den 31 maj.

Anmälningsblankett finns på s. 31.
Där kan du se vilka idrottsgrenar
du kan anmäla dig till.

Avgifter

Deltagaravgift	20 euro
T-skjorta	10 euro
Supé	32 euro

Konto: Ålandsbanken FI96 6601 00011031 59

Välkommen med!

Har ni frågor finns vi tillgängliga på dagtid
på DUV Ålands kansli måndag–fredag kl. 9–15.
Telefon: 018 527 371, 018 527 372, 018 527 373
E-post: info@handicampen.ax.

Under juni och juli månad är kansliet endast
bemannat oregelbundet på grund av föreningens
sommaraktiviteter och semestrar.

ANMÄL DIG
SENAST 31.5!

IDROTTS DAGAR 2015 I MARIEHAMN | ANMÄLNINGSBLANKETT

Namn: _____

DUV-förening: _____

Kontaktuppgifter till ansvarig ledare Telefon: _____ Adress: _____

E-post: _____

Jag deltar i

 Rullstol för egen hand Rullstol med assistent Damer Herrar (över 16 år) Flickor Pojkar (under 16 år)

Friidrott 5 september 10.00–15.00

 100 meter 400 meter

Stafetter:

 4 x 100 meter Lagets namn Jag är gärna med i ett lag
som arrangören sätter ihop

Kula

 Längd Bollkastning 5-kamp

Simning 4 september 18.00–20.00

 25 meter 50 meter 4 x 25 meter Lagets namn Jag är gärna med i ett lag
som arrangören sätter ihop

Specialdiet

 Glutenfritt Mjölkfritt Laktosfritt Annan, vad?

Övrigt

På supén vill jag äta

 Kött Fisk Jag deltar inte i supén

I supépriset på 32 euro ingår varmrätt och efterrätt

Jag vill betala

 deltagaravgift och t-skjorta 30 euro (lunchen på lördag ingår) endast deltagaravgift 20 euro (lunchen på lördag ingår) endast t-skjorta 10 euro S M L XL XXL

Anmälningar senast 31.5.2015 till:

DUV på Åland
Skarpansvägen 30
22100 Mariehamn018 527 371
018 527 372
018 527 373info.duv@handicampen.ax
www.duv.ax/idrottsdagar2015
Bank: ÅAB 660100-1103159

AVKASTNINGSMÅL:

3,25%

FÖRMÅN FÖR
ÄGARKUNDER

DU SER RÄTT.

God avkastning. Och endast för ägarkunder.

Vi har en ny produkt för dig: Avkastningsandelen. I år strävar vi efter en avkastning* på 3,25% på den. Du placerar direkt i kapitalet i din Andelsbank. Räntan på Avkastningsandelen och utbetalningen av den beror alltid på bankens resultat. Mer information får du i din Andelsbank eller på adressen op.fi/avkastningsandel.

*Avkastningsmålet kan variera från år till år och återbetalningen av Avkastningsandelen är villkorlig. Läs teckningsbroschyrern.

Framgång tillsammans.

Andelsbankerna
i Österbotten

Pörkenäs Lägergård!

Pörkenäsvägen 565
68620 Jakobstad
Tel. 0500-369 690

info@porkenas.net, www.porkenas.net

Nykarleby Bostäder

Tel. 06-785 6100

www.nykarlebybostader.fi

Gruppresor till Lappland

Kom till Äkäslöppö och upplev Lappland. Raitismaja är en populär bas för gruppresor, familjer och lägerskolor. Hela fjällgården med matservering uthyrs till grupper.

I fjällgården finns upp till 60 bäddplatser i rum med egen toalett. Gemensamma utrymmen med bastu, duschar, vallningsrum, föreläsningssal och spisrum finns i bottenplanet. I huset finns även invatoalett.

Ring och fråga, vi hjälper gärna till med allt som rör resor till Raitismaja.

Bokningar & förfrågningar:
06-3180 900 / 0400 126 830

info@raitismaja.fi

multitronic

info@multitronic.fi | www.multitronic.fi

VASA: Korsholmsesplanaden 38 | Tel: 06-3197700 | vard. 9-18

JAKOBSTAD: Alholmsgatan 5 | Tel: 06-3197720 | Må-Fre 9-17, Lö 10-14